

Romhányi Tibor 1954-1958

Ez év augusztusában kelt levelükre válaszolva szeretnék segítséget nyújtani volt iskolám 60. éves évfordulójára készülő évkönyvhöz azzal, hogy leírom emlékeimet és javaslataimat.

Mint öreg „Löwy” gépiparista írom e sorokat. Ez év májusában tartottuk az 50 éves érettségi találkozónkat. Ötven év távlatából konkrét események, esetleges párbeszéd, jó poénok, már halványan vannak jelen emlékezetemben. De az élesen megmaradt, hogy a váci gépipari technikum sorsforduló volt az életemben. Azért sorsforduló, mert a középiskola első évét, budapesti gimnáziumban végeztem, ahol nem valami jól éreztem magam, mert mindig műszaki pályára vágytam, ahhoz éreztem tehetséget. Már általános iskolában is lakatos szakkörre jártam. Csimár Laci unokatestvéremtől – aki akkor a gépipari I. B osztályába járt, -, értesültem, hogy van lehetőség az átjelentkezésre.

1955. év nyári szünetében – egy hónapos felkészítő tanfolyam után -, különböző vizsga alapján, felvettek a váci Löwy Sándor Gépipari technikum II. C osztályába. Ettől kezdve mindvégig megmaradtam a „gép” vonzásában, a műszaki élet mellett. Többek között, mint szerszámszerkesztő, üzem technikus, főgépész, ügyvezető munkakörökben. Úgy érzem, szakmai pályám sikeres volt, amit az iskola közösségi szellemének, tanárainak odaadó lelkes munkájának, de főképpen szeretett osztályfőnökömnek, Ujvári Istvánnak köszönhetek.

Iskolánk, az 50-es évek közepén nem volt olyan látványos és színvonalas, a mostani Boronkay. Az akkori

körülményeknek megfelelően, mégis kimagaslott a többi váci iskola közül, mind felszerelés, mind oktatási színvonalában. Megőrizte a korábbi időszakok hagyományait, pl. szalagavató-, ballagási ünnepségek és sport rendezvények. Híresek voltak a gépipari bálók. Úgy tudom, Ujvári tanár úr javaslatára bevezetésre került a kék-piros szalagos diáksapka, amit szívesen hordtunk. Volt gépiparista nótánk is, aminek már csak töredékére emlékszem: „... eregy haza gimnazista magolni, ha nem akarsz holnap reggel bezúgni. Huszonegy, huszonkettő, huszonhárom gép technikus a legszebb a világon.”

A váci gépipari már akkor is márka volt, azért mert jól felkészült tanárai voltak, a közösségi nevelésre nagy súlyt fektettek, kitűnő volt a tanár és diák kapcsolat, őszinte, majdhogynem baráti légkör uralkodott, mind amellet a fegyelmet megtartották, mi meg a tiszteletet megadtuk.

Osztályfőnökünk, Ujvári István tanár úr, nagy lelkesedéssel a mi osztályunk vezetésével kezdte eredményes és rendkívül gazdag pedagógusi pályáját. Már akkor is a mindene volt az iskola és a diákjai. Velünk együtt élt, ismerte gondjainkat, osztozott bajainkban és örömeinkben. Ha nem tévedek, úgy tizenegy év korkülönbség van közöttünk. Nekünk Ő volt a „Lexi bácsink”, diák becenevén „Pityuka”. Emlékszem rá, mikor esténként bejött a kollégiumba és takarodó után érdekes történetekről felolvasást tartott. Vagy kezdeményezésére papírgyűjtésbe kezdtünk és eladtuk a MÉH telepen, a bevételből kirándulást szerveztünk Budapestre; rádiót vettünk. Bármilyen furcsának hangzik ma már, de a kollégiumban csak a II. C kollégistáinak volt világvevő rádiója.

A kollégiumban a fegyelem már enyhébb volt az iskolainál. Tanítás után kötött program a szilencium idejére, du. 4-6-ig volt, amikor a hálószobában kellett tartózkodni. Mondanom se kell, hogy hangos beszéddel egymást zavartuk a tanulásban. Bartha Jóska barátommal ilyenkor átmentünk az iskola egyik tantermébe és ott csendben – rövidebb idő alatt -, készültünk fel a másnapi foglalkozásra. Később ez a fajta, tanulási rend, szigorításra került, oly módon, hogy tanuló szobában, tanári felügyelet mellett folyt a felkészülés. Az osztályból 19-en voltunk kollégisták.

A kollégiumban is voltak hagyományos szokások, ilyen volt pl. a Mikulás esti móka, ahol a végzős diákok „felavatták” a fiatalabbakat. A „felavatás” abból állt, hogy takarodó után az öregek belopóztak az alsósok szobájába, és a sötétben virgáccsal elverték a lábukat. Emlékezetes volt, az 1955-ös mikulás esti móka, amikor mi, fiatalabbak felkészültünk a védelemre oly módon, hogy belülről eltorlaszoltuk a szobaajtót. Emeletes ágyakat húztunk az ajtó elé és a szemközti falnál kiékeltek. Amikor éjjel megérkeztek az avatók, nem tudtak bejönni. Ők kívülről döngették az ajtót, mi belülről nyomtuk, mind addig, míg a külsők szereztek egy „pajszert”, amivel az ajtót felemelték, letépve az ajtótokot és a vakolatot. Sikertelen bejönniük. Izzott a levegő. Bent verekedés támadt. Kizavartak bennünket a mosdóba, ott hideg vízbe kellett állnunk. Egyszer csak megjelent a kollégium igazgatója és véget vetett a dühöngésnek. Innen kezdve végérvényesen betiltották a mikulás esti avatásokat.

Eltekintve ettől az esettől, a kollégiumi élet rendkívüli módon hatott önállóságunk alakulására. A szülői háztól való távollét megtanított az önállóságra, a nehézségek megoldására, a társadalmi együtt élésre. Az éjjel-nappali együtt lét, szoros baráti kapcsolatokat teremtett. Ilyen barátság jött létre Bartha Jóska osztálytársammal, akivel még érettségi után vagy tíz évig egy vállalatnál dolgoztunk. A barátság most is tart, rendszeresen találkozunk, együtt horgászunk.

És milyen véletlenek vannak az életben; a másik legjobb barátom, volt kollégám, Trenyik Jóska, aki 1971-ben a IV. E osztályban érettségizett.

A város, Vác. Az is kitörölhetetlenül az emlékezetemben marad; a Konstantin tér, a Dunapart, a Fő tér, a liget, az állomás, mindhez emlékek kötődnek. Még az emberek is barátságosabbak voltak, mint máshol. Itt tanultunk, itt „csibészkedtünk”, itt kezdtünk udvarolni és itt váltunk felnőtté. Szép volt!

Ide kívánczik az 1958. V. 10.-i ballagási ünnepségünk meghívójának mottója:

„Ifjú, boldog évek!
Tavaszi szép napok
Tavaszi vizekként
Elfutottatok!”

Szeretnék néhány javaslatot tenni a készülő évkönyvhöz.

Az 50. évfordulóra készült könyvet nem ismerem, csak a 2007-ben kiadott Boronkay emlékkönyvet, ezért, ha javaslataim között olyan szerepel, ami már megoldódott, kérem, azt nézzék el nekem.

Jó volna, a kezdetektől az összes osztály névsorát osztályfőnökökkel együtt összeállítani. Ha esetleg egy csoportképpel még el is tudnák látni, még jobb volna. Ezért mellékeltem elküldöm az 1958-ban végzett IV.C osztály fényképét.

Mellékelem még az 50. érettségi találkozó időpontjában, életben lévő osztálytársaim névsorát, címét, telefonszámát a kapcsolat felvétele céljából.

Javasolnám összegyűjteni az iskolában tanított és tanító tanárok névsorát, tanított tantárgyak szerint.

A figyelmet szeretném felhívni arra, hogy iskolánknak van még egy Boronkay Gyuri bácsihoz hasonló tehetségű nyugdíjas tanára, Ujvári István. Nagyon jó volna, még életében feljegyezni élettörténetét egy későbbi időpontban róla szóló emlékkönyv megírása céljából.

Kérem a szerkesztő bizottság szíves segítségét abban, hogy kezdeményezze az iskola vezetése útján Vác Önkormányzatánál, hogy Ujvári István tanár urat munkásságának elismeréseként, születésnapján fogadja a város díszpolgárává.

Az új iskolában ugyan még nem jártam, csak a tanműhelyben. Az Internetről és az emlékkönyvből szerzett ismeretek alapján, jó érzés tölt el, hogy hajdani iskolám milyen óriási fejlődésen ment keresztül, az önök és elődeik fáradtságos munkája alapján.

További munkájukhoz sok sikert kívánok!